

[Sønderby]

Tåbeligt, om et land, som vil fred, ville gå sin vej fra NATO-forhandlingerne netop nu. Før den afgørende stund.«

Det er almindelig kendt, at Danmark i mange år var en fodnotenation – flere har været inde på det. Det var politisk, men heller ikke økonomisk hørte vi til den bedste ende af alliancen. Mange af vore allierede har gennem årene ydet langt større bidrag til dækning af udgifterne i alliancen, end vi har gjort. Ganske naturligt er vi vel derfor heller ikke det land, der så kan skære ned først. Vore nordiske lande, både i NATO og det neutrale Sverige, bruger jo langt flere penge til forsvaret end vi. Men så finder de andre måder, som f.eks. Sverige, at skaffe midler til at hjælpe i Østeuropa.

I maj 1988 vedtog et meget stort flertal i Folketinget, at regeringen skulle fremlægge en redegørelse om regeringens politik for løsning af forsvarets opgaver i 1989, 1990 og 1991, samt at vi skulle kulegrave forsvaret. Der skulle ned sættes en forsvarskommission, der fremlagde en beretning. På det tidspunkt var der ingen, der havde forventet den positive udvikling, der nu var i gang. Den er langtfra afsluttet, men vi kan kun håbe, at den kan fortsætte.

Forespørgerne i dag forsøgte allerede den 7. december 1989 at kaste grus i maskineriet, idet hr. Pelle Voigt dengang foreslog, at vi skulle udskyde al betækningsafgivelse. Heldigvis blev det afvist af alle i kommissionen, både eksperter og politikere, fordi vi mente, at når Folketinget havde pålagt os at gøre en redegørelse færdig, skulle den fremlægges. Men vi understregede den usikkerhed, der præger udviklingen, og beskrev derfor i vor vurdering af udviklingstendenserne, som forsvarsministeren også har nævnt, et bedste fald og et værste fald, altså nogle yderpunkter i den udvikling, vi kunne forestille os. Indtil nu er det bedstefaldsscenarioet, der udvikler sig, og det er vi da meget tilfredse med. Men der er trods alt ikke sket så store tiltag, at vi allerede på nuværende tidspunkt kan tage initiativet.

Vi sluttede beretningen med at skrive, at styrkeforholdet stadig klart er i Warszawapagstens favør, og at der derfor forud for indgåelse af en CFE-aftale i overensstemmelse med det i 1989 indgåede forsvarsforlig ikke er grundlag for reduktion af det danske forsvarsbudget. Det er kun to måneder siden, at alle partier med undtagelse af hr. Pelle Voigts skrev under på det. Vi

står fra Venstres side ved den underskrift. Indgås den CFE-aftale, kan det betyde, at der på et senere tidspunkt kan opnås besparelser, når aftalen føres ud i livet, og det må ske i forståelse med alle de parter, som er med til disse forhandlinger. Kommissionen har fremlagt forslag til en trefaset handlingsplan, hvis første del vi allerede skal drøfte om lidt.

I min indledning påpegede jeg værdien af samhørighed og solidaritet i NATO, og vi kan derfor ikke acceptere, at vi nu går vore egne veje ved, at vi skulle vedtage yderligere tiltag, som ikke er aftalt inden for fællesskabet.

Forsvarsministeren har i det svar, som han lige har afleveret til Folketinget på forespørgslen, sagt, at han vil tage initiativ til at indkalde forligspartierne med henblik på at overføre aftalen til det danske forsvar, når der foreligger en CFE-aftale. Det er derfor, vi afviser hr. Pelle Voigts dagsordensforslag.

Hr. Hans Hækkerup ville gerne have penslet nogle spørgsmål ud og nævnte således tre emner. Jeg synes imidlertid, at disse spørgsmål er klart behandlet i Forsvarskommissionens betænkning. Det eneste, vi ikke rigtig har taget stilling til i Forsvarskommissionens betænkning, er vel det sidste, som hr. Hans Hækkerup var inde på, nemlig at man også skulle holde øje med forsvarets øvelsesvirksomhed. Jeg har egentlig også efter alle de møder, vi har haft i Forsvarskommissionen, og hvor vi har mødt mange af Forsvarsministeriets embedsmænd, tiltro til, at de mennesker, der sidder i systemet, også har lyttet til de ting, som både hr. Hans Hækkerup, hr. Jørgen Estrup og andre har sagt i kommissionen. Og jeg tror, at man i de planer, man laver både med hensyn til køb af materiel og med hensyn til varslingsstider osv., helt er klar over, hvilken stilling forsvarsforligspartierne har til disse spørgsmål.

Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt man skal blande sig i øvelser osv., ved hr. Hans Hækkerup jo også, for jeg tror, hr. Hans Hækkerup ligesom vi andre har været ude at se på øvelser, at sådanne øvelser forberedes både 2, 3 og 4 år frem i tiden. Og uanset om vi fra Folketinget skulle tage stilling til øvelsesplaner, så ved vi, at den øvelse, der skal afholdes til september, allerede er reduceret fra 5.500 til 3.900 mand. Derfor føler jeg mig meget sikker på, at både ledelsen og Forsvarsministeriets embedsmænd lytter til de signaler, der kommer, og føl-